

2022-06-02
A2022/00841**Arbetsmarknadsdepartementet**Kriminalvården
601 80 Norrköping

Uppdrag att ta fram förslag på spridning av behandlingsprogram för personer som utövar våld mot närstående

Regeringens beslut

I syfte att möjliggöra en effektutvärdering av behandlingsprogrammet Predov (Preventing Domestic Violence) i frivilliga verksamheter ska Kriminalvården utreda och ta fram en plan för hur programmet kan spridas till kommuner och regioner.

I uppdraget ingår att

- bedöma behovet av och planera för anpassningar av programmet samt för hur programmet kan användas tillsammans med metoder för riskbedömning och kontakt med närstående till våldsutövaren inom verksamheter utanför Kriminalvården,
- analysera möjligheterna för att personer som påbörjat Predov inom Kriminalvården vid behov ska kunna fullfölja programmet i annan verksamhet,
- föreslå hur Predov ska effektutvärderas vid användning i regionala och kommunala verksamheter samt bedöma kostnaden för en sådan utvärdering, och
- beräkna vilka resurser som behöver tas i anspråk för att på ett kostnadseffektivt sätt implementera, tillämpa och sprida Predov.

Kriminalvården ska under arbetet med uppdraget samråda med de kommuner som hittills har prövat Predov samt med Socialstyrelsen, Polismyndigheten, Jämställdhetsmyndigheten, länsstyrelserna och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet med kopia till Justitiedepartementet) senast den 1 mars 2023.

För uppdragets genomförande får Kriminalvården använda 500 000 kronor under 2022. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering, anslaget 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder – anslagspost 12 Jämställdhetsinsatser efter regeringsbeslut. Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet. Rekvisition ska lämnas senast 1 december 2022. En ekonomisk redovisning ska lämnas till Kammarkollegiet senast 31 mars 2023. Rekvisition, återbetalning och redovisning ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Ärendet

Mäns våld mot kvinnor ska upphöra. En av målsättningarna i regeringens tioåriga nationella strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor (skr. 2016/17:10) är ett utökat och verkningsfullt förebyggande arbete mot våld.

Den 31 mars 2021 redovisade Kriminalvården ett regeringsuppdrag om att utveckla myndighetens arbete med att förebygga återfall i våldsbrott mot närstående och hedersrelaterade brott (S2018/04674). Under arbetet med uppdraget utvecklade Kriminalvården behandlingsprogrammet Predov som i första hand var avsett för myndighetens verksamhet, men även var tänkt att kunna genomföras i annan behandlingskontext än kriminalvård. Inom ramen för regeringsuppdraget prövades därför programmet i externa verksamheter i liten skala. Enligt Kriminalvården var erfarenheterna goda och myndigheten föreslog i sin redovisning ett nytt regeringsuppdrag till relevanta myndigheter om att sprida Predov till externa verksamheter.

Ett sådant uppdrag skulle möjliggöra en bredare och djupare förståelse om programmets effekter såväl med avseende på återfall i brott som förändringar av dynamiska riskfaktorer och andra relevanta utfallsmått. I det syftet ges Kriminalvården uppdraget att utreda och lämna förslag på hur programmet kan spridas vidare för att möjliggöra slutsatser om Predov:s kausala behandlingseffekter i externa verksamheter.

Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte) redovisade i februari 2022 ett regeringsuppdrag att kartlägga forskning om bl.a. våld i nära relationer. Forte konstaterar att det finns vetenskapligt stöd för att den

modell som Predov är utformad efter (RBM-modellen) är bättre på att minska våld i nära relation jämfört med andra behandlingsinsatser.

Socialstyrelsen har, i sin redovisning av regeringsuppdraget om att stödja genomförande och uppföljning av den nationella strategin för att förebygga mäns våld mot kvinnor (S2017/01221), lyft att en bred användning av Predov i både Kriminalvården och kommuner och regioner skulle underlätta övergången mellan behandling hos de olika huvudmännen (Behandlingsmetoder för personer som utövar våld i nära relationer, 2020).

Socialstyrelsen har sedan november 2021 regeringens uppdrag att analysera och lämna förslag på hur en nationell samordning och kunskapsutveckling avseende återfallsförebyggande arbete med personer som utsätter närstående för våld kan utvecklas inom myndigheten (A2021/02083).

Den 1 augusti 2021 trädde flera lagändringar i kraft i syfte att förebygga våld och andra övergrepp i nära relationer. Bland annat infördes en bestämmelse i socialtjänstlagen (2001:453) om att det till socialnämndens uppgifter hör att verka för att personer som utsätter eller har utsatt närstående för våld eller andra övergrepp ska ändra sitt beteende. Det är av vikt att regioner och kommuner får stöd från nationell nivå att kunna omhänderta dessa lagändringar.

Regeringen presenterade i december 2021 ett åtgärdsprogram för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor 2021–2023 (A2021/02397). En av åtgärderna är att ett nationellt våldsförebyggande program ska tas fram med fokus på bland annat insatser för metodutveckling, uppföljning och kunskapsspridning. Uppdraget till Kriminalvården är en del i att fullfölja regeringens beslutade åtgärdsprogram.

På regeringens vägnar

Eva Nordmark

Viktor Sjögren

Kopia till

Statsrådsberedningen

Finansdepartementet

Justitiedepartementet

Socialdepartementet

Jämställdhetsmyndigheten

Länsstyrelserna

Polismyndigheten

Socialstyrelsen

Kammarkollegiet

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)